

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

GRADA LJUBUŠKOG

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3601-7/22

Sarajevo, kolovoz 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	13
5.1	Izrada i donošenje proračuna.....	13
5.2	Izveščivanje	14
6.	KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	14
6.1.1	Prihodi i primici	14
6.1.1.1	Prihodi od poreza	14
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	15
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	16
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	21
6.1.2.4	Kapitalni transferi	24
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	24
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	25
6.1.3	Finacijski rezultat.....	25
6.2	BILANCA STANJA	26
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	26
6.2.2	Stalna sredstva	27
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	28
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	29
6.2.5	Izvori stalnih sredstava	29
6.2.6	Popis sredstava i obveza.....	29
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	30
7.	JAVNE NABAVE	30
8.	SUDSKI SPOROVI.....	32
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	32
V.	PRIVICI	34
1.	KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	34
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	34

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju konsolidiranih financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Grada Ljubuškog (u daljnjem tekstu: Grad)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvršće o novčanim tijekovima, Izvršće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom* konsolidirana financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Grada na 31. 12. 2022. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvršću:

1. **Primljeni transferi od ostalih razina vlasti više su iskazani za 287.887 KM jer su priznati kao prihod, iako nisu realizirani. Također, namjenski prihodi i transferi u iznosu od 311.544 KM u ranijem razdoblju priznati su kao prihod, iako nisu utrošeni, i trebalo ih je preknjžiti na vremenska razgraničenja. Zbog toga je u financijskim izvješćima neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje iskazan za 599.431 KM. Navedeno nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu (točke 6.1.1.3, 6.1.3 i 6.2.1 Izvršća).**
2. **Ne možemo potvrditi kratkoročna potraživanja koja su iskazana u iznosu od 648.280 KM, jer potraživanja po osnovu komunalne naknade nisu evidentirana, nisu uspostavljene njihove točne pomoćne evidencije, niti se vrši usklađivanje potraživanja na datum bilance, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu (točka 6.2.1 Izvršća).**
3. **Vrijednost stalnih sredstava manje je iskazana za 893.229 KM jer nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu (točka 6.2.2 Izvršća).**
4. **Kratkoročne tekuće obveze su manje iskazane za 305.244 KM, s obzirom na to da su obveze u iznosu od 223.474 KM iskazane na poziciji kratkoročnih razgraničenja, a obveze u iznosu od 81.770 KM na poziciji financijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama. Navedeno nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu (točka 6.2.3 Izvršća).**

Reviziju konsolidiranih financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Grada sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana financijska izvješća

Rukovodstvo Grada odgovorno je za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidirana financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih konsolidiranih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih financijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća **Grada Ljubuškog za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti finansijske transakcije i informacije Grada za 2022. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Nije uspostavljena Jedinica za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (točka 4. Izvješća).**
- 2. Pojedini rashodi i izdaci nisu proračunom planirani na propisanim pozicijama, prema vrstama i potkategorijama kontnog plana, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Nije planirano pokriće deficita, a ne sačinjavaju se ni planovi novčanih tijekova i operativni planovi. Nije se pridržavalo ograničenja utvrđenih Proračunom, te su stvoreni rashodi i izdaci, odnosno preuzete su obveze iznad iznosa odobrenih posebnim dijelom Proračuna za te namjene od najmanje 1.137.031 KM. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima FBiH i Odluke o izvršenju proračuna za 2022. godinu (točke 5.1 i 6.1.2 Izvješća).**
- 3. Pravilnikom o radnom vremenu definirano je puno radno vrijeme u trajanju od 40 sati tjedno, dok je raspored radnog vremena utvrđen na način da se pauza računa u puno radno vrijeme. Ovo ima za posljedicu da radno vrijeme bez pauze traje 37,5 sati, što nije sukladno odredbama Zakona o radu u FBiH i navedenog Pravilnika (točka 6.1.2.1 Izvješća).**
- 4. Nije proveden cjelovit popis, s obzirom na to da njime nije obuhvaćena cjelokupna imovina i obveze, te samim tim nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 6.2.6 Izvješća).**
- 5. Davana je suglasnost za produženje rokova za izvođenje radova, čime su izmijenjeni uvjeti postavljeni tenderskom dokumentacijom za izbor dobavljača s kojima su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 808.351 KM. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 7. Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća, rukovodstvo Grada odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. **Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Grada, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.	Dosljedno implementirati uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Donijeti plan integriteta za borbu protiv korupcije.	4.
4.*	Poštovati propisane rokove kod izrade instrukcije br. 2, nacрта i prijedloga proračuna, planirati pokriće deficita iz ranijeg razdoblja, sačinjavati planove novčanih tijekova i operativne planove, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.	5.1
5.*	Rashode i izdatke stvarati i odobravati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, te ih planirati i knjigovodstveno iskazivati na odgovarajućim pozicijama sukladno kontnom planu za proračunske korisnike, radi istinitog iskazivanja podataka u financijskim izvješćima.	5.1
6.	U analizi iskaza konsolidiranih financijskih izvješća obrazložiti odstupanja u izvršenju prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u odnosu na planirane vrijednosti.	6.
7.*	Primljene a neutrošene namjenske transfere i donacije prije godišnjeg obračuna preknjižiti na poziciju vremenskih razgraničenja sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, te izvršiti analizu nerealiziranih namjenskih transfera i donacija, koje su iskazane kao prihodi u ranijem razdoblju, a sve u cilju istinitog iskazivanja stanja financijskog rezultata u financijskim izvješćima.	6.1.1.3
8.	Odlukom o izvršenju proračuna propisati osnovicu i bod za obračun plaća.	6.1.2.1
9.	Usuglasiti odredbe Pravilnika o radnom vremenu u dijelu koji se odnosi na raspored radnog vremena kako bi se osiguralo da puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno, kako je i definirano Odlukom i Zakonom o radu u FBiH, te evidencije o radnom vremenu uspostaviti shodno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu	6.1.2.1
10.*	Uskladiti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u dijelu visine naknada za otpremnine i pomoći u slučaju smrti i teže bolesti i invalidnosti.	6.1.2.1

11.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.2
12.*	Sačinjavati godišnje planove kapitalnih investicija, a transfere mjesnim zajednicama realizirati za projekte predviđene Programom kapitalnih investicija, kako je propisano Odlukom o izvršavanju proračuna.	6.1.2.3
13.	Izvršiti analizu nerealiziranih namjenskih transfera i donacija koje su iskazane kao prihodi, a sve u cilju istinitog iskazivanja stanja financijskog rezultata u financijskim izvješćima.	6.1.3
14.	Uspostaviti ažurne evidencije potraživanja u glavnoj i pomoćnim knjigama, te potraživanja čiji je rok za naplatu istekao proknjižiti na poziciju sumnjivih i spornih, kako je to predviđeno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.	6.2.1
15.*	Provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti zakonom predviđene mjere u cilju njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.	6.2.1
16.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.	6.2.2
17.	Obveze prema dobavljačima iskazivati na poziciji kratkoročnih tekućih obveza, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.3
18.	Usuglasiti stanje izvora stalnih sredstava sa stanjem stalnih sredstava, sukladno odredbama Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i Riznicu.	6.2.5
19.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
20.	Osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova izvođenja radova i obračuna penala uslijed prekoračenja tih rokova.	7.
21.*	Potencijalna potraživanja i obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.	8.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (devet)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju konsolidiranih financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija konsolidiranih financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. konsolidirana financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
    - Pravilnik o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
  - Odluka o izvršavanju Proračuna Grada Ljubuškog za 2022. godinu;
  - Proračun Grada Ljubuškog za 2022. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
  - Statut Grada Ljubuškog;
  - Zakon o riznici u FBiH;
  - Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Zakon o radu;
  - Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj;
  - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće i naknade plaće izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih dužnosti i savjetnika, državnih službenika i namještenika Grada Ljubuškog;
  - Odluka o koeficijentima za obračun plaće i naknadama plaće Općinskog pravobraniteljstva Ljubuški;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Ljubuški (u daljnjem tekstu: Grad) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zapadnohercegovačke županije (u daljnjem tekstu: Županija), uspostavljen Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Zakonom o Gradu Ljubuški. Nadležnosti Grada utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Županije, Zakonom i Statutom Grada.

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda; 2) donošenje proračuna; 3) donošenje programa i planova razvitka Grada; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje visine naknade za korištenje javnih dobara; 8) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 9) upravljanje i raspolaganje imovinom; 10) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Grada i raspodjele sredstava ostvarenih njihovim korištenjem, 11) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodoopskrba, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 12) lokalni javni prijevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport; 15) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbi iz mjerodavnosti; 16) odlučivanje o zaduženju; 17) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama, kao i druge poslove od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz mjerodavnosti, niti su dodijeljeni u mjerodavnost neke druge razine vlasti.

Registrom proračunskih korisnika za 2022. godinu proračunskim korisnicima su imenovani Grad Ljubuški – Gradonačelnik, JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s poteškoćama u razvoju, JU Centar za socijalni rad i Gradsko javno pravobraniteljstvo. JU Kulturno-sportski centar i JU Dječji vrtić, kojima je Vijeće osnivač, financiraju se putem transfera.

Grad je osnivač JP „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški, i JKP „Ljubuški“ d.o.o. Ljubuški u stečaju.

Organi Grada su Gradsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i gradonačelnik. Vijeće je organ odlučivanja i zastupnički organ građana i ima 25 vijećnika. Gradonačelnik je nositelj izvršne vlasti Grada, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje mjerodavnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i gradonačelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, sukladno Izbornom zakonu BiH.

Pravilnikom o osnivanju i ustrojstvu gradskih službi za upravu utemeljene su sljedeće službe: Kabinet gradonačelnika; Služba za gospodarstvo i poljoprivredu, Služba za riznicu, računovodstvo i financije; Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i katastarske poslove; Služba za branitelje iz Domovinskog rata, opću upravu, društvene djelatnosti i zajedničke poslove; Služba za stambeno-komunalne poslove; Služba za civilnu-protupožarnu zaštitu i Inspektorat.

Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je 145 izvršitelja, a na 31. 12. 2022. godine bilo je 113 zaposlenih (Jedinstveni gradski organ 124, JU Centar za socijalni rad 10, JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s poteškoćama u razvoju 8, Gradsko javno pravobraniteljstvo 3).

Gradonačelnik je Vedran Markotić od 15. 12. 2020. godine.

Sjedište Grada je Trg dr. Franje Tuđmana 1.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Grada za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od siječnja do kolovoza 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je financijsku reviziju Općine Ljubuški za 2014. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o financijskim izvješćima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Grad nije postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim radnjama s ciljem premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Doneseni su mapa procesa, registar rizika i strategija upravljanja rizicima, s ciljem uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola zasnovanog na COSO modelu.
2.	Grad je donio nedostajuće interne akte u cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa.
3.	Uz periodična izvješća koja se dostavljaju županijskom ministarstvu financija sačinjavaju se i tekstualna obrazloženja, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
4.	Rashodi i izdaci se priznaju u razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.
5.	Izdaci za održavanje cesta su evidentirani temeljem vjerodostojne dokumentacije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
6.	Donesen je Pravilnik o reprezentaciji i poklonima u Jedinственном gradskom tijelu uprave.
7.	Jedinstveni gradski organ uprave nije angažirao vanjske suradnike putem ugovora o djelu za obavljanje sistematiziranih poslova i zadataka.
8.	Vrši se kontrola nastalih troškova reprezentacije, račune ovjeravaju ovlaštene osobe i naznačuje se povod nastanka ovih izdataka.
9.	Uspostavljene su potpune i vjerodostojne evidencije kretanja službenih vozila.
10.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama za sport i za kulturu realizirani su uz primjenu kriterija, kako je to i predviđeno Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu.
11.	Za usluge prijevoza učenika zaključen je ugovor sa izabranim dobavljačem nakon provedenog postupka javne nabave, kojim su regulirana međusobna prava i obveze.

12.	Grad je uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava.
13.	Kapitalna ulaganja u objekte lokalne infrastrukture iskazuju se kao kapitalni transferi i knjiže se kao imovina javnog poduzeća kojemu su dana na upravljanje i korištenje.
14.	Za imovinu koja je bila predmetom revizije Grad raspolaže dokazima o njenom vlasništvu.
15.	Grad je usvojio Pravilnik o popisu stalnih sredstava, obveza i potraživanja.
16.	U postupcima nabava primijenjeni su propisani postupci nabave, a izvješća o dodijeljenim ugovorima se objavljuju na stranici Agencije za javne nabave.
17.	Plan javnih nabava donesen je u predviđenom roku.

Djelomično realizirane preporuke

1.	Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu sistematizirano je radno mjesto unutarnjeg revizora, ali ono nije popunjeno.
2.	Sačinjen je Dokument okvirnog proračuna za 2022. – 2024. godinu, ali Grad nije poštovao u cijelosti rokove propisane proračunskim kalendarom.
3.	Grad je donio pravilnike kojima su regulirane plaće i naknade zaposlenih, s tim da visina određenih naknada nije usuglašena sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.
4.	Vijeće je popisalo iznose naknada iz svoje nadležnosti, njihovo evidentiranje je propisano Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu, ali se neutrošeni namjenski neporezni prihodi na kraju obračunskog razdoblja ne evidentiraju na poziciji kratkoročnih razgraničenja.
5.	Središnje popisno povjerenstvo je sačinilo elaborat o popisu, donesena je odluka o usvajanju izvješća o provedenom popisu, ali provedenim popisom nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Nerealizirane preporuke

1.	Rashode i izdatke stvarati i odobravati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Odluci o izvršavanju proračuna Općine do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna Općine.
2.	Temeljem usvojenog petogodišnjeg Plana kapitalnih investicija usvajati planove investicija na godišnjoj razini sa iskazanom dinamikom, a Planom obuhvatiti i troškove održavanja predložene investicije.
3.	Osigurati knjigovodstveno evidentiranje na kontima izvanbilančne evidencije svih potencijalnih obveza i potraživanja koja bi mogle proisteci iz sudskih sporova koji se vode protiv i za račun Općine. Pratiti mogući ishod sudskih sporova i planirati sredstva u proračunu za osiguranje sredstava temeljem izvršnih sudskih rješenja i knjigovodstveni ih evidentirati na poziciji obveza. Vršiti njihovo objelodanjanje u računovodstvenim zabilješkama i na pomoćnim obrascima, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
4.	Vršiti redovito praćenje i naplatu potraživanja, svakodnevno pratiti njihovu dospelost i u knjigovodstvu voditi njihovu ročnost sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilniku o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Otvoriti namjenske račune za prikupljanje sredstava temeljem naknada za dodijeljeno neizgrađeno građevno zemljište, za uređenje i korištenje građevnog zemljišta te naknada za prirodnu pogodnost – rentu, koja se koriste za troškove naknada ranijim vlasnicima, troškove uređenja zemljišta, troškove izrade prostorno-planske dokumentacije sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna za namjenska sredstva. Nije izvršena ocjena postupanja jer Zakonom o građevinskom zemljištu u FBiH nije propisana ova obveza.
2.	Otvoriti namjenski račun za prikupljanje prihoda od naknada za uporabu cesta za vozila pravnih subjekata i fizičkih osoba, koja su namjenska i troše se isključivo za održavanje cesta, kako je to regulirano važećim zakonskim propisima. Nije izvršena ocjena preporuke jer važećim zakonskim propisima ta obveza nije propisana.
3.	Knjigovodstveno evidentiranje nabave materijala za rad interne čajne kuhinje vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Preporuka nije ocijenjena s obzirom na to da interna čajna kuhinja nije u funkciji.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dana je ukupno 21 preporuka, od čega je 12 novih i devet preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2014. godinu (četiri nerealizirane i pet djelomično realiziranih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo postojanje određenih slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na konsolidirana financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dane su četiri preporuke, od kojih je jedna implementirana, jedna je djelomično implementirana, a za dvije preporuke nisu poduzete aktivnosti te će se ponoviti u izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola temeljem COSO modela.⁵

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Rukovodstvo Grada odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola.

Rukovodstva su donijela interne akte iz nadležnosti, kojima su uredili svoje poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu utvrđena je organizacijska struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uvjetima za njegovo obavljanje, uključujući i obveze i odgovornosti.

Primjenjuju se Računovodstvene politike za proračunske korisnike i Riznicu Grada Ljubuškog koje je gradonačelnik donio 13. 7. 2021. godine, a koje su usuglašene sa Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu.

Strateškim i godišnjim planovima definiraju se planirane poslovne aktivnosti, prati se njihova realizacija i sačinjavaju se izvješća o realizaciji ostvarenih ciljeva sa iskazanim pokazateljima uspješnosti, što ukazuje da je uspostavljeno zadovoljavajuće kontrolno okruženje.

Definirana je mapa poslovnih procesa, utvrđen registar rizika, strategija upravljanja rizicima, a registar rizika se ažurira svake godine.

Propisane su procedure kojima su precizno definirani najznačajniji poslovni procesi, izvješćivanje o provedenim poslovnim aktivnostima, što ukazuje na to da su uspostavljene kontrolne aktivnosti.

Uspostavljena je centralizirana evidencija svih potpisanih ugovora i ugovorenih obveza, prati se i analizira izvršenje proračuna od strane najvišeg rukovodstva.

Koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu sačinio je Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, u kojem su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Iako je Grad poduzeo aktivnosti kako bi uspostavio sustav unutarnjih kontrola sukladno odredbama Zakona o financijskom upravljanju i kontroli, revizijom smo utvrdili određene propuste koji ukazuju na to da dizajnirani sustav unutarnjih kontrola nije u cijelosti implementiran, kako to nalažu odredbe članaka od 4. do 13. Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članaka od 3. do 6. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Županije sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***dosljedno implementirati uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁶ Grad je u obvezi uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu jedinstvenog gradskog tijela je u sastavu Kabineta gradonačelnika sistematizirano radno mjesto stručnog savjetnika – unutarnjeg revizora, a koje nije popunjeno. Na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju, nije osigurano mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva financija. Navedeno ima veći značaj uvažavajući odredbe Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH kojim je utvrđeno da je jedinica za internu reviziju Grada nadležna i za ostala pravna lica u kojima većinski udjel ima Grad, a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju iz ovog Pravilnika.

---

⁶„Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Preporuka:

- **uspostaviti jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Gradonačelnik je 19. 1. 2023. godine donio zaključak o usvajanju Akcijskog plana za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2022. do 2024. godine. S obzirom na datum usvajanja ovog Akcijskog plana i da je Akcijski plan za borbu protiv korupcije Općine Ljubuški 2017. – 2021. godine istekao, tijekom 2022. godine nije bilo aktivnosti na realizaciji strateških ciljeva definiranih u ovim planovima.

U novom Akcijskom planu za borbu protiv korupcije definirani su sljedeći strateški ciljevi: unaprediti stupanj odgovornosti i profesionalizma rada gradske uprave; poboljšati postupak planiranja, donošenja i provođenje akata i programa na transparentan način i uz sudjelovanje javnosti; unaprijediti sustave unutarnje i vanjske kontrole; stvaranje poticajnog okruženja za sudjelovanje civilnog i privatnog sektora u aktivnostima gradske uprave i monitoring i evaluacija lokalnog akcijskog plana. Akcijskim planom su definirani nositelji aktivnosti, rokovi realizacije, kao i indikatori ostvarenih rezultata. Međutim, Grad još uvijek nije donio plan integriteta, koji predstavlja interni antikorupcijski dokument.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta za borbu protiv korupcije.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje proračuna

Proračun Grada Ljubuški za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Proračun) usvojilo je Vijeće 22. 12. 2021. u iznosu od 14.884.500 KM. Izmjenama i dopunama od 22. 8. 2022. usvojen je Proračun u iznosu od 15.994.500 KM, a od 30. 11. 2022. u iznosu od 17.447.500 KM. Posljednjim izmjenama Proračuna planirani su sljedeći prihodi i primici: prihodi od poreza 7.765.500 KM, neporezni prihodi 3.551.000 KM, tekući transferi i donacije 4.861.000 KM i primici od prodaje stalnih sredstava 1.270.000 KM, te sljedeći rashodi i izdaci: plaće i naknade troškova zaposlenih 3.247.500 KM, doprinosi poslodavca 293.000 KM, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 4.775.500 KM, tekući transferi i drugi tekući rashodi 6.470.000 KM, kapitalni transferi 1.582.000 KM, izdaci za kamate 17.000 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava 516.500 KM, izdaci za otplatu dugova 446.000 KM i tekuća pričuva 100.000 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da:

- nisu poštovani propisani rokovi za izradu Instrukcije br. 2, Nacrta i Prijedloga proračuna za 2022. godinu;
- nije planirano pokriće deficita iz ranijeg razdoblja, nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova, koji predstavljaju projekciju priljeva i odljeva novčanih sredstava i nisu sačinjavani mjesečni i tromjesečni operativni planovi, koji predstavljaju maksimalne iznose do kojih se mogu stvarati rashodi i izdaci u danom vremenskom okviru, što nije sukladno člancima 43. 53. i 63. Zakona o proračunima u FBiH;
- prilikom izrade proračuna pojedini rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućoj poziciji kontnog plana, a koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Kao tekući transferi su planirana sredstva mjesnim zajednicama (sanacija zgrade mjesne zajednice, izgradnja rasvjete) i kapitalni transferi osnovnim školama za postavljanje klima uređaja. S obzirom da mjesne zajednice predstavljaju jedinice područne uprave Grada, kao i da je Grad osnivač osnovnih škola, ova ulaganja je trebalo planirati na poziciji kapitalnih izdataka;

- određeni tekući transferi nisu planirani na odgovarajućim pozicijama propisanim kontnim planom, a pojedini rashodi (naknade troškova zaposlenih) su iskazani u zbirnom iznosu na sintetičkoj poziciji, zbog čega financijska izvješća ne daju točnu strukturu iskazanih rashoda.

S obzirom na navedeno, utvrdili smo da pri izradi i donošenju Proračuna za 2022. godinu nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH.

Preporuke:

- *poštovati propisane rokove kod izrade instrukcije br. 2, nacрта i prijedloga proračuna, planirati pokriće deficita iz ranijeg razdoblja, sačinjavati planove novčanih tijekova i operativne planove, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.*
- *rashode i izdatke stvarati i odobravati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, te ih planirati i knjigovodstveno iskazivati na odgovarajućim pozicijama sukladno kontnom planu za proračunske korisnike, radi istinitog iskazivanja podataka u financijskim izvješćima.*

5.2 Izvješćivanje

Vijeće je 18. 4. 2022. godine usvojilo Izvješće o izvršavanju Proračuna Grada Ljubuški za 2022. godinu. Također, Vijeće je usvojilo i izvješća o radu svih proračunskih korisnika.

6. KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Grad je sačinio Konsolidirana godišnja financijska izvješća za 2022. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Sačinjena su i pojedinačna financijska izvješća za sve proračunske korisnike.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnja računovodstvena izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, **ali nije dano obrazloženje za iskazano odstupanje u odnosu na Proračunom planirane vrijednosti.**

Preporuka:

- *u analizi iskaza konsolidiranih financijskih izvješća obrazložiti odstupanja u izvršenju prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u odnosu na planirane vrijednosti.*

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjim izvješću o izvršavanju Proračuna iskazani su prihodi od preza (7.713.735 KM), neporezni prihodi (3.665.624 KM), primljeni transferi i donacije (5.008.072 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (1.431.709 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza (7.713.735 KM) u najvećoj mjeri odnose se na: neizravne poreze (4.379.027 KM), porez na dohodak (2.701.992 KM) i porez na imovinu (605.521 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH doznavačavaju na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi (3.665.624 KM) najvećim djelom odnose se na ostale proračunske naknade i pristojbe (1.427.042 KM), prihode od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih institucija (847.155 KM), komunalne naknade i pristojbe (714.376 KM), naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima (470.623 KM), administrativne pristojbe (139.035 KM) i drugo.

Ostale proračunske naknade i pristojbe odnose se na komunalne naknade – poslovni prostori (923.400 KM), naknadu po osnovi prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta – renta (219.675 KM), naknadu za dodijeljeno zemljište - (215.825 KM), naknada za šume (47.606 KM) i naknadu za zauzimanje javnih površina – ljetne bašte (20.536 KM).

Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeće i financijskih institucija najvećim dijelom odnosi se na prihod od parkinga na Kravici i prodaje grobnih mjesta (588.150 KM), ostali prihodi od financijske i nematerijalne imovine - zakup poljoprivrednog zemljišta (200.560 KM), prihodi od iznajmljivanja zemljišta – repetitori (49.540 KM), prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa – mineralne sirovine (8.305 KM) i drugo.

Komunalne naknade i pristojbe odnose se na komunalne pristojbe – stambeni objekti (375.216 KM) i naknade za istaknutu tvrtku (339.163 KM).

Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima odnose se na naknadu za ceste (248.600 KM), naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda (151.825 KM) i naknade i pristojbe za katastar (70.198 KM).

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 5.008.072 KM, a odnose se na primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (933.449 KM), tekuće transfere od ostalih razina vlasti (4.038.140 KM) i donacije (36.483 KM).

Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada odnose se na doznačena sredstva od JU Razvojna agencija Županije 446.174 KM za financiranje projekta rekonstrukcije tvrđave Stari Grad (Hertage), Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH 282.493 KM za izgradnju Kulturnog centra Ljubuški (252.288 KM) i uređenje zgrade Centra za razvoj i međuinstitutsku suradnju (30.205 KM), Europska komisija 103.397 KM za financiranje projekta rekonstrukcije tvrđave Stari Grad (Fort Net), Unicef BiH 57.740 KM za nabavu opreme JU Centra za socijalni rad (18.462 KM) i JU Edukacijsko rehabilitacijskog centra za djecu, mlade i odrasle s teškoćama u razvoju (39.740 KM), Ministarstvo regionalnog razvoja RH 25.183 KM za Projekt utopljanja srednje strukovne škole i UNDP 18.462 KM za nabavu informatičke opreme mjesnih zajednica.

Tekući transferi od ostalih razina vlasti odnose se na transfere od FBiH 1.522.483 KM, od Županije 1.314.578 KM, Ministarstva zdravstva rada i socijalne skrbi Županije 1.199.730 KM i Federalnog zavoda za zapošljavanje 1.350 KM.

Tekući transferi od Federacije BiH odnose se na transfer Vlade FBiH u iznosu od 825.000 KM za rekonstrukciju ulice Petra Barbarića (400.000 KM), rekonstrukcija Gradske galerije (300.000 KM) i pomoć Proračunu (125.000 KM), Fond za zaštitu okoliša 241.713 KM za izgradnju kanalizacijske mreže (180.000 KM) i izgradnja vodovoda Studenci (61.713 KM), Ministarstvo prostornog uređenja 287.887 KM za sanaciju klizišta (147.887 KM), sanaciju kule Herceg Stjepan (70.000 KM) i utopljanje OŠ Tin Ujević (70.000 KM), Ministarstvo raseljenih i izbjeglih osoba 50.000 KM za izgradnju kanalizacijske mreže, Agencija za vodno područje Jadranskog mora 40.000 KM za sanaciju hidromelioracijskog sustava, Ministarstvo kulture i sporta 35.000 KM za obnovu kulturnog i graditeljskog nasljeđa (26.000 KM) i sufinanciranje Jazz festivala (7.000 KM) i Riznica BiH 38.582 KM za naknadu biračkim odborima.

Primljeni transferi od Županije odnose se na transfer koji je doznala Vladu Županije u iznosu od 857.500 KM za financiranje prijevoza učenika (367.500 KM) i sufinanciranje kapitalnih projekata (490.000 KM), Ministarstvo gospodarstva 279.077 KM za otplatu kredita JKP Ljubuški (268.170 KM), rekonstrukciju vodonatapnog kanala (10.908 KM), Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša 134.000 KM za rekonstrukciju i adaptaciju Gradske galerije i Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta 44.000 KM za uređenje školskog dvorišta u Crvenom Grmu (10.000 KM) i nabavu opreme za školu na Gračinama i Vitini (34.000 KM).

Donacije se odnose na uplate fizičkih osoba za izradu križeva na „Groblju mira“ Bile i Dani kruha (16.247 KM) i uplate pravnih osoba (Pobjeda srca, Stela Maris) za financiranje socijalno ugroženih osoba (20.236 KM).

Revizijom smo utvrdili da su primljeni transferi više iskazani za najmanje 287.887 KM s obzirom na to da prikupljeni namjenski prihodi i donacije (sanacija klizišta 147.887 KM, sanacija kule Herceg Stjepana 70.000 KM, utopljanje OŠ Tin Ujević 70.000 KM) nisu realizirani za predviđene namjene, iskazani na poziciji prihoda, a ne razgraničenih prihoda, kako je to propisano odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Također, sredstva zaštite od prirodnih i drugih nesreća u iznosu od 148.145 KM i sredstva za projekte u iznosu od 163.399 KM predstavljaju namjenska sredstva, te su u razdoblju u kojem su prikupljena iskazana kao prihod, a ne kao razgraničeni prihod budući da nisu utrošena za utvrđene namjene, što nije sukladno članku 29. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Preporuka:

- *primljene a neutrošene namjenske transfere i donacije prije godišnjeg obračuna preknjižiti na poziciju vremenskih razgraničenja sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, te izvršiti analizu nerealiziranih namjenskih transfera i donacija, koje su iskazane kao prihodi u ranijem razdoblju, a sve u cilju istinitog iskazivanja stanja financijskog rezultata u financijskim izvješćima.*

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.431.709 KM, a ostvareni su prodajom gradskog građevinskog zemljišta (1.422.928 KM) i prodaje stambenog objekta (8.781 KM).

Prodaja zemljišta je provedena sukladno Odluci o postupku, načinu i uvjetima raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine Ljubuški⁷ usmenim javnim nadmetanjem – licitacijom nakon objavljenog javnog poziva sukladno zaključcima Vijeća o prodaji neizgrađenog građevinskog zemljišta, a kojom je definirana početna cijena.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2022. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 17.795.790 KM, što je u odnosu na planiranih 17.447.500 KM izvršenje od 102%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (3.217.844 KM), doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi (287.189 KM), izdaci za materijal sitan inventar i usluge (5.526.048 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (6.495.146 KM), kapitalni transferi (1.275.194 KM), izdaci za kamate (16.878 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (532.253 KM) i izdaci za otplate dugova (445.238 KM).

⁷ „Službeni glasnik Općine Ljubuški“, br. 5/14

Zakonom o proračunima u FBiH i Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu definirano je da se obveze na teret proračuna tekuće godine mogu preuzeti samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna. Grad je preuzeo obveze iznad iznosa utvrđenih u posebnom dijelu Proračuna, te je realizacija na pojedinim pozicijama veća od odobrenih iznosa u visini od najmanje 1.137.031 KM.

Najveća prekoračenja u odnosu na ona utvrđena Proračunom su na sljedećim pozicijama: izdaci za tekuće održavanje (560.996 KM), izdaci za energiju (218.262 KM), nabava materijala i sitnog inventara (149.902 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (91.141 KM), ugovorene i druge posebne usluge (75.831 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (25.146 KM) i izdaci za nabavu stalnih sredstava (15.753 KM).

Grad se nije pridržavao ograničenja utvrđenih Proračunom, te su stvoreni rashodi i izdaci, odnosno preuzete su obveze iznad iznosa odobrenih posebnim dijelom Proračuna za te namjene od najmanje 1.137.031 KM (izdaci za tekuće održavanje, izdaci za energiju, nabava materijal i sitnog inventara, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge i drugo). Navedeno nije sukladno članku 6. Zakona o proračunima FBiH i članku 5. Odluke o izvršenju proračuna za 2022. godinu. Za navedeno je preporuka dana u poglavlju 5.1 Izrada i donošenje proračuna.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 3.217.844 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 2.759.943 KM, a na naknade troškova zaposlenih 457.901 KM.

U okviru **bruto plaća i naknada plaća** na Jedinostveni gradski organ odnosi se 2.184.991 KM, JU Centar za socijalni rad 248.582 KM, JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle s teškoćama u razvoju 225.431 KM i Gradsko pravobraniteljstvo 100.939 KM.

Obračun plaća i naknada *Jedinostvenog gradskog organa* vrši se sukladno Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće i naknade plaće izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih dužnosti i savjetnika, državnih službenika i namještenika i Pravilniku o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika jedinstvenog gradskog tijela uprave.

Plaće i naknade zaposlenicima *Gradskog pravobraniteljstva* se obračunavaju sukladno Odluci o koeficijentima za obračun plaće i naknadama plaće Općinskog pravobraniteljstva Ljubuški i Pravilniku o načinu ostvarivanja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće uposlenih u gradskom pravobraniteljstvu.

Plaće i naknade *JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju* uređene su Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika Javne ustanove edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju.

Obračun plaća i naknada *JU Centra za socijalni rad* uređen je Pravilnikom o radu sa unutarnjom organizacijom i sistematizacijom Centra za socijalni rad.

Osnovna plaća zaposlenika utvrđuje se množenjem osnovice za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda. Iznos osnovne plaće uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu mirovinskog staža zaposlenika, a najviše do 20%.

Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada za veljaču, listopad i prosinac.

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH⁸ definirano je da se osnovica za obračun plaća utvrđuje odlukom gradskog vijeća o izvršavanju proračuna za svaku proračunsku godinu ili odlukom o privremenom financiranju i primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Pored osnovice za obračun plaća prilikom obračuna plaće koristi se i bod za obračun plaće koji se također utvrđuje odlukom gradskog vijeća o izvršavanju proračuna za svaku proračunsku godinu.

---

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10,111/12 i 20/17

Osim toga, Zakonom je definirano da se ne može utvrditi veća osnovica od osnovice utvrđene na federalnom nivou. Osnovica za obračun plaće zaposlenika utvrđuje se Zaključkom koji za svaki mjesec donosio Gradonačelnik. Osnovica za obračun bruto plaće u razdoblju siječanj – svibanj je iznosila 440 KM, dok je u razdoblju lipanj – prosinac povećana na 485,10 KM. **Odlukom o izvršenju Proračuna nisu utvrđeni osnovica i bod za obračun plaća, što nije sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.**

Zakonom o radu definirano je da puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno, te da pravo na odmor traje najmanje 30 minuta za radnika koji radi duže od šest sati dnevno, a koje se ne uračunava u radno vrijeme. Pravilnikom o radnom vremenu u Jedinostvenom gradskom tijelu uprave Grada Ljubuškog⁹ definirano je da puno radno vrijeme zaposlenika traje 40 sati. Istim Pravilnikom utvrđeno je da je radno vrijeme zaposlenika od ponedjeljka do petka u periodu od 7:30 do 15:30 sati, kao i da imaju pravo na odmor u trajanju od 30 minuta, u razdoblju od 10:00 do 10:30 sati. **S obzirom na to da se pauza računa u radno vrijeme, konstatiramo da raspored radnog vremena nije utvrđen sukladno odredbama Zakona o radu u FBiH, kojim je propisano da se pauza od 30 minuta ne računa u radno vrijeme, te da odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na raspored radnog vremena i korištenje odmora nisu usuglašene s odredbom kojom je utvrđeno da puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno.**

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu¹⁰ propisana je obveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u evidencije o nazočnosti na poslu Centra za socijalni rad i JU Edukacijsko rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju utvrdili smo da one ne sadrže sve elemente propisane spomenutim Pravilnikom.

Najviša plaća isplaćena je iznosu od 2.566 KM (sa minulim radom), a najniža u neto iznosu od 715 KM. Prosječna neto plaća iznosila je 1.380 KM.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika je izvršeno sukladno Zakonu o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj¹¹, Pravilniku o ocjenjivanju rada državnih službenika u tijelima a državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj¹², Pravilniku o kriterijima, načinu i postupku ocjenjivanja namještenika u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj¹³.

Naknade troškova zaposlenih obuhvaćaju naknade za topli obrok tijekom rada (242.493 KM), naknade za prijevoz na posao i s posla (121.467 KM), regres za godišnji odmor (61.218 KM), jubilarne nagrade (17.567 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (6.156 KM), pomoć u slučaju smrti (6.000 KM) i pomoć u slučaju teže invalidnosti i ostalih bolesti (3.000 KM).

Naknada za topli obrok tijekom rada se isplaćivala zaposlenicima temeljem mjesečnih zaključaka Gradonačelnika u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH po posljednjem statističkom podatku.

Zaposlenicima kojima nije organiziran prijevoz na posao i s posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, obračunavala se *naknada za prijevoz na posao i sa posla* za dane nazočnosti na poslu u visini od 15% od cijene litre benzina po prijeđenom kilometru, s tim da ukupna visina naknade nije mogla biti veća od 200 KM za razdoblje siječanj – svibanj, odnosno 300 KM za razdoblje lipanj – prosinac bez obzira na udaljenost mjesta stanovanja. Naknada se ostvarivala temeljem pisane i ovjerene izjave zaposlenika o udaljenosti mjesta stanovanja zaposlenika od mjesta rada.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u iznosu od 537 KM temeljem zaključaka gradonačelnika.

⁹ „Sl. glasnik Grada Ljubuškog“, br. 1/23

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

¹¹ „Narodne novine ŽZH“, br. 16/08, 7/20, 8/12 i 8/13

¹² „Narodne novine ŽZH“, br. 11/09 i 5/10

¹³ „Narodne novine ŽZH“, br. 17/20

Isplate za jubilarne nagrade zaposlenicima jedinstvenog Gradskog tijela uprave su isplaćivane u visini jedne prosječne neto plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca za 20 godina neprekidnog rada i u visini jedne i pol prosječne neto plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca za navršenih 30 godina rada. Za svakog zaposlenika donosi se pojedinačno rješenje, te su na isplaćene naknade plaćeni puni porezi i doprinosi. Ističemo da, iako je ova vrsta naknade predviđena Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj, ona nije predviđena Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Otpremnine su isplaćivane u visini šest neto plaća isplaćenih zaposleniku u posljednjih šest mjeseci prije odlaska u mirovinu ili šest prosječnih plaća isplaćenih u FBiH po posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku ukoliko je to povoljnije za uposlenika dok je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH propisano da zaposleniku pripada otpremnina za odlazak u mirovinu u visini pet njegovih ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

Naknade za pomoći u slučaju smrti i pomoći u slučaju teže invalidnosti isplaćuju se u visini od 1.000 KM, dok je Zakonom definirano da se u slučaju smrti državnog službenika, odnosno namještenika njegovoj obitelji isplaćuju troškovi sahrane u visini od četiri prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku, a u slučaju povrede na radu, teške bolesti ili invalidnosti državnog službenika ili namještenika ili člana njegove uže obitelji isplaćuje jednokratna novčana pomoć u visini od dvije prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

Provedenom revizijom smo konstatali smo da osnovica i bod za obračun plaća nisu utvrđeni Odlukom o izvršenju Proračuna. Pravilnikom o radnom vremenu je definirano puno radno vrijeme u trajanju od 40 sati tjedno, dok je raspored radnog vremena utvrđen na način da se pauza računa u puno radno vrijeme, što ima za posljedicu da radno vrijeme bez pauze traje 37,5 sati. Evidencije o nazočnosti na poslu pojedinih proračunskih korisnika ne sadrže sve propisane elemente, što nije sukladno odredbama Zakona o radu u FBiH. Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Jedinstvenog gradskog tijela uprave Grada nije usklađen s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu naknade za otpremnine koje su isplaćivane u iznosu većem od zakonom propisanog, kao i u dijelu obračuna i isplate pomoći u slučaju smrti ili teže invalidnosti koje su isplaćivane u manjem iznosu od zakonom propisanog.

Preporuke:

- ***odlukom o izvršenju proračuna propisati osnovicu i bod za obračun plaća;***
- ***usuglasiti odredbe Pravilnika o radnom vremenu u dijelu koji se odnosi na raspored radnog vremena kako bi se osiguralo da puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno, kako je i definirano Odlukom i Zakonom o radu u FBiH, te evidencije o radnom vremenu uspostaviti shodno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu;***
- ***uskладiti Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika u dijelu visine naknada za otpremnine i pomoći u slučaju smrti i teže bolesti i invalidnosti.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 5.526.049 KM. Strukturu izdataka čine: izdaci za tekuće održavanje (3.098.496 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (943.141 KM), ugovorene i druge posebne usluge (644.331 KM), izdaci za energiju (491.262 KM), nabavu materijala i sitnog inventara (237.402 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (67.169 KM), izdaci

osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa (19.293 KM), izdaci za putne troškove (17.454 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (7.500 KM).

Najveći dio izdataka čine izdaci Jedinog gradskog organa u iznosu od 5.370.391 KM, Edukacijsko-rehabilitacijskog centra za djecu, mlade i odrasle s teškoćama u razvoju u iznosu od 82.104 KM i Centra za socijalni rad u iznosu od 69.912 KM.

Izdaci za tekuće održavanje su u najvećem dijelu realizirani kod Jedinog gradskog organa, a najznačajniji su: usluge popravaka cesta (2.364.759 KM), rekonstrukciju dijela Ulice Petra Barbarića (597.950 KM), održavanje ulične rasvjete (63.047 KM) i materijal za popravak i održavanje zgrada (41.634 KM).

Planom prihoda i programom radova komunalnog gospodarstva za komunalne djelatnosti, kojeg je Vijeće usvojilo 22. 12. 2021. godine utvrđen je opis i opseg poslova održavanja s procjenom troškova po djelatnostima, iznos finansijskih sredstava potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja, dok su Godišnjim planom i programom redovnog održavanja i zaštite javnih i nerazvrstanih cesta, sukladno Odluci Vijeća o povjeravanju javnih ovlasti, poslovi održavanja cesta povjereni su JP „Parkovi“ d.o.o.

Revizijom smo utvrdili da jedinične cijene sa faktura odgovaraju cijenama iz obrasca ponuda izabranih dobavljača. Nadzor nad radovima rekonstrukcije dijela ulice Petra Barbarića je vršilo neovisno nadzorno tijelo koje je garantiralo količinu i kvalitetu obračunatih i fakturiranih radova, dok je nadzor nad radovima koje je obavljalo JP „Parkovi“ d.o.o. vršila nadležna služba Grada.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge najvećim dijelom se odnose na Jedinog gradskog organa (922.090 KM) i JU Centar za socijalni rad (16.199 KM), a čine ih usluge deponiranja otpada na komunalnu deponiju (760.385 KM), ostale komunalne usluge (60.479 KM), poštanske usluge (37.243 KM), izdatke za vodu i kanalizaciju (30.559 KM), izdatke za telefon (25.308 KM), izdatke za mobilne telefone (17.667 KM) i drugo.

Usluge deponiranja otpada na komunalnu deponiju odnose se na prikupljanje i odvoz komunalnog otpada temeljem ugovora zaključenog sa „Alba BH“ d.o.o. Mostar i deponiranja otpada temeljem ugovora zaključenog sa JP „Regionalna deponija Doboj“ d.o.o. Doboj. Cijene i usluge iz faktura odgovaraju vrijednostima definiranim u zaključenim ugovorima.

Ostale komunalne usluge se najvećim dijelom odnose na ukrašavanje grada povodom blagdana.

Kod izdataka za mobilne telefone utvrdili smo da se poštuju odluke o korištenju mobilnih telefona.

Ugovorene i druge posebne usluge čine izdaci Jedinog gradskog organa u iznosu od 584.701 KM, JU Edukacijsko-rehabilitacijskog centra za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju u iznosu od 30.286 KM, JU Centra za socijalni rad u iznosu od 27.268 KM i Gradskog pravobraniteljstva u iznosu od 2.074 KM. U najvećem dijelu odnose se na usluge reprezentacije (128.464 KM), izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima (94.650 KM), ostale stručne usluge (80.091 KM), izdatke za rad povjerenstava (70.050 KM), izdatke za ostale nespomenute usluge i dažbine (47.075 KM), izdatke za fizičko osiguranje objekata (41.359 KM), izdatke za ugovore o djelu (31.750 KM) i drugo.

Izdaci za reprezentaciju iznose 128.464 KM od čega najveći dio čine izdaci Jedinog gradskog organa (123.939 KM), a odnose se na konzumaciju hrane i pića i poklone. Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima u Jedinom gradskom tijelu uprave definirano je da pravo na korištenje eksterne reprezentacije imaju Gradonačelnik i predsjednik Gradskog vijeća i da se sredstva reprezentacije mogu trošiti do iznosa odobrenog proračunom, a da vrijednost danih poklona ne može preći iznos od 1.000 KM. Za odabrani uzorak, uvjerali smo se da se sačinjavaju zabilješke potpisane od ovlaštenih osoba u kojima se navodi svrha reprezentacije.

Izdaci za ostale stručne usluge su najvećim dijelom realizirani kod Jedinog gradskog organa, a odnose na Sporazum o zajedničkoj implementaciji aktivnosti koje se odnose na skeniranje i označavanje katastarske dokumentacije sklopljenog sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove u iznosu od 30.000 KM.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 94.650 KM. Odlukom o visini naknade za rad vijećnika u Vijeću je definirano da vijećnicima pripada paušal u iznosu od 250 KM mjesečno kao i dodatnih 150 KM za nazočnost sjednici Vijeća po svakoj održanoj radnoj sjednici. Ove naknade se isplaćuju temeljem zaključka koji donosi Gradsko vijeće. U odabranom uzorku nisu uočene nepravilnosti.

Izdatke za povjerenstva čine izdaci Gradskih službi u iznosu od 52.490 KM (povjerenstva za uporabne dozvole; povjerenstva za javnu licitaciju), izdaci JU Centra za socijalni rad u iznosu od 7.720 KM (Nadzorni odbor i Upravno vijeće), izdaci Gradskog vijeća u iznosu od 6.320 KM (odbori) i izdaci JU Edukacijsko-rehabilitacijskog centra za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju u iznosu od 3.520 KM (Upravno vijeće). U odabranom uzorku utvrdili smo da su u povjerenstvima za uporabne dozvole, povjerenstvu za utvrđivanje uvjeta uređenja prostora za područje Grada i povjerenstvu za utvrđivanje činjenica za obračun komunalne naknade na području Grada imenovani zaposlenici Gradskog organa uprave.

Revizijom smo utvrdili da naknade članovima povjerenstava koji su zaposlenici nisu imale tretman plaće, što nije sukladno Zakonu o porezu na dohodak,¹⁴ Zakonu o doprinosima,¹⁵ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao ni Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁶

Najveći dio izdataka za ugovore o djelu se odnosi na ugovore koje je zaključio JU Edukacijsko-rehabilitacijski centar za djecu, mlade i odrasle osobe s teškoćama u razvoju u iznosu od 19.820 KM i JU Centar za socijalni rad u iznosu od 8.640 KM. Uzorkom smo utvrdili da su se ugovori o djelu zaključivali za poslove koji su sistematizirani (logoped) i za poslove koji nisu sistematizirani (stručni suradnik za djecu, mlade i obitelj; psihološko savjetovanje).

Zakonom o obveznim odnosima je definirano da se ugovor o djelu zaključuje sa fizičkim osobama za obavljanje određenog konkretnog posla, dok se angažiranje izvršitelja za sistematizirana radna mjesta i poslova koji se obavljaju u kontinuitetu vrši sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o radu.

Izdaci za energiju najvećim dijelom odnose se na električnu energiju (306.465 KM) i lož-ulje (183.077 KM).

Preporuka:

- ***poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.***

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 6.495.146 KM i odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (564.944 KM), tekuće transfere pojedincima (3.160.369 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (1.035.960 KM), subvencije javnim poduzećima (1.513.271 KM), subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (205.995 KM) i drugi tekući rashodi (14.607 KM).

Tekući transferi, s izuzetkom socijalnih davanja JU Centra za socijalni rad, a koja se financiraju iz primljenih transfera Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije, su iskazani na poziciji Jedinstvenog gradskog organa uprave.

Tekući transferi drugim razinama vlasti iskazani su u iznosu 564.944 KM, a odnose se na transfer za sport (281.275 KM), transfer za kulturu (101.262 KM), transfer za izbore (82.409 KM), transfer Kulturno sportskom centru za organiziranje Adventa (40.000 KM), JP Parkovi d.o.o. za organiziranje Outdoor festivala 40.000 KM i ostali transferi za zdravstvo (20.000 KM).

---

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

Transfer za sport realiziran je sukladno Odluci Vijeća o uvjetima, kriterijima i postupku dodjele proračunskih sredstava za projekte iz oblasti sporta od 26. 4. 2021. godine. Na javni poziv pristiglo 39 prijava i sve su ocijenjene formalno zadovoljavajućim. Na prijedlog povjerenstva za odabir projekata sredstva su doznačena svim podnositeljima zahtjeva. Korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku, kako je to zaključenim ugovorima i predviđeno.

Transfer za kulturu realiziran je sukladno Odluci Vijeća o uvjetima, kriterijima i postupku dodjele proračunskih sredstava za projekte i područja kulture od 26. 4. 2021. godine. Na javni poziv pristigla 41 prijava od kojih su dvije odbačene kao formalno nezadovoljavajuće. Povjerenstvo za odabir projekata iz oblasti kulture je izvršilo bodovanje pristiglih zahtjeva i sačinilo prijedlog odluke za dodjelu sredstava za 36 korisnika koji su ocijenjeni sa više od 50 bodova, a kojima su zaključkom načelnika sredstva i odobrena. Korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku, kako je to zaključenim ugovorima i predviđeno.

U postupku revizije tekućih transfera nižim razinama vlasti nisu konstatirane nepravilnosti.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu 3.160.369 KM, a odnose se na subvencije za prijevoz učenika (1.048.036 KM), transfer za stalne socijalne pomoći, porodijske naknade i civilne žrtve rata (657.436 KM), za smještaj u ustanove socijalne skrbi (479.780 KM), jednokratne socijalne pomoći (314.756 KM), isplata stipendija (236.500 KM), pomoć umirovljenicima sa minimalnom mirovinom (201.900 KM), transfer za elementarne nepogode (130.961 KM) i porodijske naknade – jednokratne (91.000 KM).

Subvencije za prijevoz učenika realizirane su sukladno odlukama Vijeća o subvencioniranju prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola u visini 100% i srednjih škola koji nastavu pohađaju na području susjednih općina u visini 50% cijene mjesečne karte. Sredstva se odobravaju temeljem izjava roditelja o mjestu prebivališta, a doznačavaju se prijevozniku temeljem mjesečnog obračuna izvršenog prijevoza.

Stalne socijalne pomoći, porodijske naknade, naknade civilnim žrtvama rata i naknade za smještaj u ustanove socijalne skrbi ostvaruju se temeljem rješenja Centra za socijalni rad, a financiraju se transferima dobivenim iz Proračuna Županije.

Porodijske naknade – jednokratne odobravaju se temeljem zaključka načelnika o pravu na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 500 KM. Naknada se odobrava temeljem rješenja Centra za socijalni rad.

Jednokratne socijalne pomoći iskazane su u iznosu 314.756 KM, od čega je 175.244 KM iskazano kod Gradskog organa uprave, a 139.512 KM kod Centra za socijalni rad. Sredstva su odobravana temeljem podnijetih zahtjeva osobama u stanju socijalne potrebe, za plaćanje troškova prijevoza osoba sa posebnim potrebama, nabavu poklon paketa i ogrijeva za socijalno ugrožene i drugo. Kod Centra za socijalni rad iskazane su stalne socijalne pomoći financirane iz dobivenih donacija pravnih osoba.

Isplata stipendija realizirane su temeljem odluka Vijeća o dodjeli jednokratnih financijskih potpora brucšima i jednokratnih financijskih potpora studentima za akademsku 2022./2023. godinu. Potpora u iznosu 500 KM je odobrena brucšima koji su prvi put upisali fakultet na javnim sveučilištima, odnosno redovnim studentima koji nisu ponavljali godinu na javnim sveučilištima.

Pomoć umirovljenicima sa minimalnom mirovinom u iznosu po 100 KM odobrena je Odlukom Vijeća od 30. 11. 2022. godine. Popis korisnika pomoći sačinjen je prema podacima Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, na čiji račun su sredstva i doznačena, a korisnicima su sredstva isplaćena uz mirovine za prosinac 2022. godine.

U postupku revizije tekućih transfera pojedincima nisu konstatirane nepravilnosti.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu 1.035.956 KM, a odnose se na transfer mjesnim zajednicama (383.272 KM), realizaciju Projekta „Hertag“ (310.939 KM), udruge proistekle iz rata (217.630 KM), ostala udruženja građana (69.119 KM), političke stranke (40.000 KM) i Gorsku službi spašavanja (15.000 KM).

Transferi mjesnim zajednicama realizirani su zaključcima gradonačelnika temeljem dostavljenih zahtjeva predsjednika mjesnih zajednica. Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2022. godinu je predviđeno da se sredstva za mjesne zajednice raspoređuju zaključcima gradonačelnika na osnovu zahtjeva Vijeća mjesne zajednice, prema Programu kapitalnih investicija kojeg je usvojilo Vijeće, doznačavanjem sredstava izravno dobavljaču koji su izabrani u provedenom postupku javnih nabava ili na račune mjesnih zajednica.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na transfere MZ Hrašljani (48.100 KM), MZ Vitina (23.003 KM) i MZ Miletina (22.000 KM) i utvrdili da su odobravana sredstva i za projekte koji nisu predviđeni Programom kapitalnih investicija Grada za 2022. – 2026., što znači da transferi mjesnim zajednicama nisu realizirani u cijelosti na način propisan Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu. Također, Programom kapitalnih investicija Grada predviđeno je donošenje godišnjeg plana kapitalnih investicija usuglašenog sa financijskim planom, a koji nije donesen.

Projekt „Hertag Revived“ predstavlja realizaciju ugovora o međugraničnoj suradnji Republike Hrvatske – BiH – Crne Gore kroz IPA program iz 2020. godine, a koji se odnosi na rekonstrukciju Tvrđave „Stari grad“. Ugovorom je definirano sufinanciranje ovog projekta, a koji može iznositi maksimalno 1.965.441 EUR, sa 85% sredstava. Sredstva se odobravaju nakon prihvaćenog izvješća o realizaciji zaključenog ugovora sa izvođačem radova. Odabir najpovoljnijeg ponuđača, kojeg su izvršili Grad i Agencija „Herag“ je proveden sukladno Praktičnim vodičem kroz Ugovorne postupke za vanjske akcije Europske unije.

Transfer ostalim udruženjima građana realizirani su zaključkom gradonačelnika po dostavljenim zahtjevima udruga.

Transfer političkim strankama realiziran je razmjerno broju vijećnika, kako je to definirano Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu.

Subvencije javnim poduzećima iskazane su u iznosu od 1.513.271 KM, a najvećim dijelom odnose se na JP Parkovi (382.066 KM - za plaćanje i održavanje javne rasvjete 240.000 KM, za nove zelene površine u urbanom dijelu Grada 70.066 KM, za održavanje stadiona Babovac 36.000 KM, za održavanje arheoloških nalazišta 36.000 KM), subvencije za Dječji vrtić Ljubuški (329.500 KM), Kulturno-sportski centar (280.000 KM), Turističke zajednice Grada (164.500 KM), Crveni križ (125.777 KM), za Radio Ljubuški (120.000 KM), RTV Herceg Bosne (42.000 KM) i drugo.

Odlukama Vijeća o povjeravanju javnih ovlasti su poslovi održavanja javne rasvjete; održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta; održavanje javnih parkinga i naplate parkiranja; čišćenje i održavanje javnih zelenih površina; čišćenje i održavanje zone slapova Kravice, te naplata ulaza i parkinga; opskrba vodom i odvodnjom i prečišćavanje otpadnih voda; održavanje i upravljanje objektom kina Radnik i održavanje i upravljanje gradskim stadionom Babovac su ustupljeni JP „Parkovi“, a sa kojim su zaključenim ugovorima definirana međusobna prava i obveze ugovornih strana. Za svaku od navedenih aktivnosti su sredstva planirana Proračunom za 2022. godinu u odobrenom iznosu.

Ostale subvencije javnim poduzećima su Proračunom za 2022. godinu planirane po korisnicima u odobrenim iznosima.

U postupku revizije subvencija javnim poduzećima nisu konstatirane nepravilnosti.

Subvencije privatnim poduzećima iskazane su u iznosu 205.995 KM, a odnose se na subvencije privatnim dječjim vrtićima (80.000 KM), subvencije malom i srednjem poduzetništvu (61.420 KM), subvencije za žene poduzetnice (30.000 KM), poticaj poljoprivrednoj proizvodnji (19.500 KM) i transfer udrugama poljodjelaca (15.075 KM).

Subvencije privatnim dječjim vrtićima su realizirane sukladno odluci Vijeća od 4. 2. 2022. godine, kojom je nakon provedene procedure javnog oglašavanja odobreno po 20.000 KM za četiri privatna vrtića.

Subvencije malom i srednjem poduzetništvu su odobrena gospodarskim subjektima koji su od Grada kupili građevinsko zemljište u gospodarskim zonama Zvirici i Mostarska vrata sukladno odluci

Vijeća od 26. 5. 2021. godine. Iznos subvencije je definiran brojem novouposlenih djelatnika u tim objektima.

U postupku revizije subvencija privatnim poduzećima nisu konstatirane nepravilnosti.

Drugi tekući rashodi odnose se na povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda.

Korisnici transfera, a koji su bili u uzorku revizije, su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Preporuka:

- **sačinjavati godišnje planove kapitalnih investicija, a transfere mjesnim zajednicama realizirati za projekte predviđene Programom kapitalnih investicija, kako je propisano Odlukom o izvršavanju proračuna.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 1.275.194 KM, a odnose se na kapitalne transfere neprofitnim organizacijama (433.807 KM) i kapitalne transfere javnim poduzećima (841.387 KM).

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfere za vjerske objekte (223.500 KM), JP „Parkovi“ za vodonatapni sustav (149.349 KM), osnovnim školama (28.343 KM) i Srednjoj školi Ljubuški (32.615 KM).

Kapitalni transferi javnim poduzećima odnose se na transfer za JP „Parkovi“ 669.312 KM (za vodovode 475.472 KM, za kanalizaciju 193.840 KM), za uređenje prostora Parka Babovac 129.053 KM, za Kulturno sportski Centar 25.000 KM, za sportske objekte 12.547 KM i za uređenje groblja 5.475 KM.

Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu je predviđeno da se kapitalni transferi za komunalnu infrastrukturu realiziraju zaključkom Gradonačelnika sukladno Programu kapitalnih investicija Grada kojeg je usvojilo Vijeće, putem JP „Parkovi“ ili izravno doznakama izvođaču radova, dok se ostali transferi realiziraju zaključkom Gradonačelnika prema utvrđenom proračunu po procedurama financiranja utvrđenim od nadležnih službi.

Kapitalni transferi za vodovode, za kanalizaciju, za vodonatapni sustav i za uređenje groblja su doznačeni JP „Parkovi“ temeljem odluka Vijeća o povjeravanju javnih ovlasti spomenutom poduzeću za obavljanje poslova definiranih Planom kapitalnih investicija Grada za 2022. – 2026. godinu, koju je Vijeće usvojilo 22. 12. 2021. godine i Programu rada i financijskom planu „JP Parkovi“ za 2022. godinu, kojeg je Vijeće usvojilo 16. 5. 2022. godine. Za svaku od spomenutih aktivnosti zaključeni su ugovori kojima su definirane obveze javnog poduzeća koje se financiraju iz ovih transfera. U slučajevima kada je angažiran vanjski izvođač radova JP „Parkovi“ dostavljaju primljene fakture na refundaciju. U sklopu transfera za vodovode iskazano je izmirenje obveza u iznosu 225.000 KM po kreditu Razvojne banke FBiH odobrenog JKP Ljubuški – u stečaju, za što su sredstva doznačena od Ministarstva gospodarstva Županije.

Transferi vjerskim zajednicama su odobreni zaključkom gradonačelnika temeljem dostavljenih zahtjeva vjerskih institucija.

U postupku revizije kapitalnih transfera nisu uočene nepravilnosti.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 532.253 KM iskazana su u najvećoj mjeri kod Jedinственog gradskog organa uprave, a odnose se na: rekonstrukciju i investiciono održavanje (398.566 KM), nabavu opreme (119.893 KM) i nabavu stalnih sredstava u obliku prava (13.794 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje iskazana je u iznosu 398.566 KM, a odnosi se na rekonstrukciju zgrade Gradske galerije.

Nabava opreme odnosi se na nabavljena motorna vozila (54.919 KM), ostale uredske strojeve 29.300 KM, računarsku opremu (18.710 KM), namještaj (16.506 KM) i drugo.

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 445.238 KM, a odnose se na otplate kredita po ugovorima sa UniCredit bankom 166.667 KM i Raiffeisen bankom 278.571 KM, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja.

6.1.3 Financijski rezultat

U konsolidiranim financijskim izvješćima za 2022. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

Redni broj	Opis	Proračun za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	16.177.500	16.387.433	12.891.431	101,3
I.1.	Prihodi od poreza	7.765.500	7.713.736	6.700.005	99,3
I.2.	Neporezni prihodi	3.551.000	3.665.573	3.140.103	103,2
I.3.	Primljeni transferi	4.861.000	5.008.072	3.051.323	103,0
I.4.	Drugi tekući prihodi	0	52	0	0
II	RASHODI	16.150.000	16.818.301	14.032.289	104,1
II.1.	Tekući rashodi	14.451.000	15.526.229	9.820.795	107,4
II.2.	Kapitalni transferi	1.582.000	1.275.194	1.128.548	80,6
II.3.	Izdaci za kamate	17.000	16.878	23.911	99,3
II.4.	Tekuća rezerva	100.000	0	0	0
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	27.500	-430.868	-1.140.858	-1.566,8
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDST. (IV.2.-IV.1.)	-753.500	-899.456	-926.860	119,4
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	1.270.000	1.431.709	1.079.023	112,7
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	516.500	532.253	153.163	103,0
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	781.000	468.588	-214.998	60,0
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1.-VI.2.)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od financijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za financijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1.-VII.2.)	-446.000	-445.238	-14.174	99,8
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	500.000	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	446.000	445.238	514.174	99,8
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	335.000	23.350	-229.172	7,0

Podaci iz Bilance stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	758.476	781.826	103,1
---	---------	---------	-------

U revidiranoj godini **tekući deficit** iskazan je u iznosu od 430.868 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 16.387.433 KM, a rashodi u iznosu od 16.818.301 KM.

Iskazan je **ukupan suficit** revidirane godine u iznosu od 468.588 KM, s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg deficita, iskazani primici od prodaje stalnih sredstava od 1.431.709 KM) i izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu 532.253 KM).

Iskazan je pozitivan **financijski rezultat** u iznosu od 23.350 KM, s obzirom na to da je, pored ostvarenog ukupnog suficita, iskazano smanjenje iznosa dugoročnog zaduženja u iznosu od 445.238 KM.

U Bilanci stanja na 31. 12. 2022. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 758.476 KM.

Ukupni financijski rezultat za 2022. godinu iskazan je za najmanje 287.887 KM više od stvarnog s obzirom na to da su primljeni, a neutrošeni transferi u navedenom iznosu iskazani kao prihod te godine, dok je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan za najmanje 599.431 KM manje od stvarnog budući da su pored neosnovano oprihodovanih sredstava iz 2022. godine neutrošena namjenska sredstva i donacije iz ranijeg razdoblja u iznosu od 311.544 KM (sredstva zaštite i spašavanja 148.145 KM, sredstva za projekte 163.398 KM) oprihodovana.

Preporuka:

- *izvršiti analizu nerealiziranih namjenskih transfera i donacija koje su iskazane kao prihodi, a sve u cilju istinitog iskazivanja stanja financijskog rezultata u financijskim izvješćima.*

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 1.121.518 KM, a odnose se na stanja dva transakcijska računa u iznosu od 513.913 KM, stanja na osam podračuna u iznosu od 607.534 KM (Zaštita od prirodnih i drugih nesreće, naknada za šume, projekt Fort-net, projekt Heritage, projekti mjesnih zajednica, obilježavanje grobišta II svjetskog rata, podračun Centra za socijalni rad, podračun Edukacijsko-rehabilitacijskog centra, za projekte) i stanje deviznog računa u iznosu od 71 KM. Stanja ovih računa usklađena su sa izvodima poslovnih banaka na 31. 12. 2022. godine.

Kratkoročna potraživanja iskazana su kod Jedinog gradskog organa u iznosu 648.280 KM, a odnose se na potraživanja komunalne naknade (337.234 KM), zakup poljoprivrednog zemljišta (245.746 KM) i zauzimanje javne površine – bazne stanice telekom operatera (65.300 KM).

Revizijom potraživanja utvrdili smo da se ne vode točne i ažurne pomoćne evidencije potraživanja s obzirom na to da potraživanja za komunalnu naknadu za 2022. godinu nisu iskazana u knjigovodstvenim evidencijama, dok za zakup poljoprivrednog zemljišta nije provedeno odgovarajuće knjiženje, iako su u revidiranoj godini iskazani prihodi po ovom osnovu u iznosu 200.560 KM. Također, potraživanja čiji je rok za naplatu istekao nisu preknjižena na poziciju sumnjivih i spornih, kako je to predviđeno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu. Sa kupcima nisu provedena usuglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da su kratkoročna potraživanja u financijskim izvješćima za 2022. godinu realno iskazana. Odstupanje stanja iskazanih potraživanja u odnosu na stvarna nismo u mogućnosti kvantificirati.

Temeljem pravomoćnih i ovršnih rješenja Službe za stambeno-komunalne poslove Gradsko pravobraniteljstvo je kod nadležnih sudova tražilo pokretanje prinudne naplate potraživanja za komunalnu naknadu, ali nisu poduzimane sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja zakupa poljoprivrednog zemljišta i zauzimanja javnih površina, kako je to propisano člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH.

Kratkoročni plasmani odnose se na blokirana sredstva u Hercegovačkoj banci, a iskazani su kao sumnjivi i sporni.

Ne možemo potvrditi kratkoročna potraživanja koja su iskazana u iznosu od 648.280 KM, jer potraživanja po osnovu komunalne naknade nisu evidentirana, nisu uspostavljene njihove točne pomoćne evidencije, niti se vrši usklađivanje potraživanja na datum bilance, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Preporuke:

- **uspostaviti ažurne evidencije potraživanja u glavnoj i pomoćnim knjigama, te potraživanja čiji je rok za naplatu istekao proknjižiti na poziciju sumnjivih i spornih, kako je to predviđeno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu;**
- **provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti zakonom predviđene mjere u cilju njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.**

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u sadašnjoj vrijednosti od 80.423.644 KM (nabavne vrijednosti od 86.786.180 KM, otpisane vrijednosti od 6.362.536 KM), a najvećim dijelom su iskazani kod Jedinog gradskog organa.

Struktura stalnih sredstava je: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (72.454.705 KM), građevine (8.707.342 KM), oprema (1.232.880 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.555.813 KM) i sredstva u pripremi (2.835.439 KM).

Građevine se najvećim dijelom odnose na: gradske ulice i nogostupi (2.086.58 KM), zgradu Ureda za obranu (1.912.982 KM), ceste i mostove (911.067 KM), Upravnu zgradu (609.574 KM), semafore (527.324 KM), Spomen park (462.325 KM), poslovne prostore (424.445 KM), Gradsku galeriju (398.566 KM), kanalizaciju (259.159 KM), stambene objekte (118.727 KM), Gradski park (108.742 KM) i drugo.

Oprema je iskazana u iznosu od 1.232.880 KM, a najvećim dijelom se odnosi na: motorna vozila (428.278 KM), namještaj (321.854 KM), računarsku opremu (197.694 KM), oprema za djecu s posebnim potrebama (132.772 KM), ostalu opremu (91.211 KM), opremu za prijenos podataka i glasa (48.973 KM) i drugo.

Stalna sredstva u obliku prava iskazana su u iznosu 1.555.813 KM, a najvećim dijelom se odnose na: projekt gradskog vodovoda (395.604 KM), program katastra nekretnina (178.710 KM), projekt kanalizacije (153.082 KM), prostorni plan (70.200 KM), projekt sanacije deponija komunalnog otpada (69.299 KM), projekt za pročištač otpadnih voda (68.147 KM), projekt zgrade MUP-a i Općine (64.116 KM), projekt zaštite podzemnih voda (57.213 KM), projekt poslovne zone Zvirici (49.170 KM) i drugo.

Sredstva u pripremi odnose se na građevine u pripremi: objekti vodovoda i kanalizacije (2.625.494 KM), Kula Herceg Stjepana (111.818 KM) i kino dvoranu (98.127 KM).

Uvidom u pomoćne knjige stalnih sredstava utvrdili smo da se ulaganja u projektnu dokumentaciju i rekonstrukcije komunalne infrastrukture, iako im nisu dodijeljeni inventurni brojevi, evidentiraju kao posebno sredstvo, a ne kao povećanje stalnih sredstava na koje se odnosi, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Pomoćne evidencije stalnih sredstava se vode sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama proračunske korisnike i Riznicu, proračunski korisnici dužni su revalorizirati imovinu, obaveze i izvore sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigirati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tijekom tekuće godine, odnosno od datuma nabave sredstava ili datuma posljednjeg korigiranja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Učinci revalorizacije povećaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Grad nije proveo revalorizaciju stalnih sredstava, iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od siječnja do prosinca 2022. godine iznosio 17,4%. Revalorizacija stalnih sredstava u visini rasta cijena povećala bi vrijednost stalnih sredstava i izvora

stalnih sredstava u vrijednosti 893.229 KM. Prema iskazu odgovorne osobe revalorizacija nije provedena iz razloga što najznačajniju imovinu Grada predstavlja zemljište, a koje ne podliježe obvezi revalorizacije, dok je oprema najvećim dijelom amortizirana i revalorizacija ne bi imala značajnije učinke na financijske pokazatelje.

Stalna sredstva i izvori sredstava manje su iskazani za 893.229 KM s obzirom na to da Grad nije proveo revalorizaciju stalnih sredstava, iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od siječnja do prosinca 2022. godine iznosio 17,4%, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu

Preporuka:

- **izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.**

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.159.537 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze (1.908.294 KM), kratkoročna razgraničenja (871.754 KM), obveze prema zaposlenima (297.719 KM) i financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (81.770 KM).

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge i obveze za transfere.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode 648.280 KM (potraživanja od kupaca) i ostala razgraničena 223.474 KM. Obveze za transfere, a koje su iskazane na odgovarajućoj poziciji rashoda, nisu evidentirane su na poziciji obveza prema dobavljačima, već na poziciji ostalih razgraničenja. Neurošena namjenska sredstva i donacije nisu iskazani na poziciji kratkotrajnih razgraničenja, a što je bliže obrazloženo u poglavlju 6.1.1 Prihodi i primici.

Obveze prema zaposlenima odnose se na: plaće (164.515 KM), poreze i doprinose (98.947 KM), naknade troškova zaposlenih (32.801 KM) i ostale obveze prema djelatnicima (1.456 KM) za prosinac 2022. godine.

Obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama odnose se na obveze za transfere, a koji su iskazani na odgovarajućoj poziciji rashoda, ali ne i na odgovarajućoj poziciji obveza prema dobavljačima. Napominjemo da je Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH predviđeno da se na ovoj poziciji evidentiraju obveze iz internih poslovnih odnosa u okviru organa i organizacija, a koje se zatvaraju preko analitičkog konta za poravnanje internih transakcija.

Budući da je dio kratkoročnih obveza u iznosu od 223.474 KM iskazan na poziciji kratkoročnih razgraničenja, a obveze u iznosu od 81.770 KM na poziciji financijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama, kratkoročne obveze prema dobavljačima u financijskim izvješćima manje su iskazane za 305.244 KM. Navedeno nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Preporuka:

- **obveze prema dobavljačima iskazivati na poziciji kratkoročnih tekućih obveza, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 370.636 KM, a odnose se na:

- 277.773 KM – po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu od 500.000 zaključenog sa UniCredit bankom 2021. godine, namijenjenog za realizaciju Projekta Heritage;
- 92.857 KM – po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu od 1.950.000 KM zaključenog sa Raiffeisen Bankom iz 2016. godine, namijenjenog za kapitalne investicije.

Iskazano stanje dugoročnih obveza usuglašeno je sa bankama na 31. 12. 2022. godine.

6.2.5 Izvori stalnih sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 78.903.387 KM i čine ih izvori stalnih sredstava (79.661.863 KM) i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (758.476 KM).

Izvori stalnih sredstava nisu usuglašeni s knjigovodstvenom vrijednošću stalnih sredstava za 391.147 KM, što ukazuje na to da u ranijem razdoblju nisu dosljedno primijenjene računovodstvene politike koje su u primjeni. Također, manje su iskazani s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava (točka 6.2.2 Izvješća). Izvori ostalih sredstava (370.635 KM – dugovni saldo) usuglašeni su sa iskazanim stanjem dugoročnih obveza.

Preporuka:

- **usuglasiti stanje izvora stalnih sredstava sa stanjem stalnih sredstava, sukladno odredbama Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i Riznicu.**

6.2.6 Popis sredstava i obveza

Odlukom gradonačelnika od 3. 1. 2023. godine naložena je provedba redovnog godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja, a rješenjima od 4. 1. 2023. godine formirao je Središnje popisno povjerenstvo, Povjerenstvo za popis osnovnih sredstava i sitnog inventara, Povjerenstvo za popis zaliha materijala robe i sitnog inventara, Povjerenstvo za popis novčanih sredstava i vrijednosnih papira, potraživanja i plasmana, kratkoročnih i dugoročnih obveza, razgraničenja i kapitala i Povjerenstvo za popis zemljišta i ostale imovine u vlasništvu Grada.

Povjerenstva su sačinila izvješća o popisu u kojima su konstatirali usuglašenost knjigovodstvenih stanja imovine, obveza i potraživanja sa stanjima utvrđenim popisom.

Uvidom u popisne liste, koje su u pravitku izvješća o popisu, utvrdili smo da je izvršen popis novčanih sredstava, opreme i sitnog inventara, dok popisne liste obveza i potraživanja predstavljaju preuzeta salda iz knjigovodstvenih evidencija, a popisne liste građevina, ostalih objekata, stalnih sredstava u obliku prava i stalnih sredstava u pripremi predstavljaju evidencije preuzete iz pomoćne knjige stalnih sredstava. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je proveden cjelovit popis i da je usuglašeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člancima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Gradonačelnik je 24. 1. 2023. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu imovine, obveza i potraživanja sa stanjem na 31. 12. 2022. godine.

Preporuka:

- **popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 17.819.142 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 17.803.382 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 15.760 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 1.105.758 KM, dok je ona na kraju godine iznosila 1.121.518 KM.

Izvještaj o novčanom tijeku sačinjen je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. JAVNE NABAVE

Gradonačelnik je 12. 1. 2022. godine donio Plan javnih nabava za 2022. godinu, kojim su definirane robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabave tijekom 2022. godine, procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka, okvirni period pokretanja postupka i izvor financiranja. Planirano je 14 postupaka za nabavu roba u vrijednosti 431.660¹⁷ KM, tri postupka za radove u vrijednosti od 4.186.2600 KM i 17 postupaka za nabave usluga u vrijednosti 253.603 KM primjenom pet otvorenih postupaka, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, 21 izravni sporazum i dva postupka za usluge iz Aneksa II dio B.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Grad je zaključio ugovore temeljem 51 provedenog postupka javne nabave u iznosu od 1.748.665 KM (šest otvorenih postupaka u iznosu od 1.490.763 KM, 41 izravni postupak u iznosu od 179.886 KM i četiri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 78.016 KM).

Uzorkom smo obuhvatili šest otvorenih postupaka u vrijednosti ugovora 1.916.833 KM (Uređenje dijela ulice Petra Barbarića 767.883 KM; Adaptacija i rekonstrukcija Gradske galerije 371.613 KM; Uređenje Parka Babovac 286.627 KM; Nabava lož ulja 234.417 KM; Utopljanje SŠ Ruđer Bošković 150.111 KM; Sanacija pristupnih cesta u MZ Vašarovići i sanacija vodonatapnih kanala u MZ Vitina i Veljaci 106.182 KM;), jedan konkurentski zahtjev za dostavu ponuda u vrijednosti 36.366 KM (Izgradnja prostora u MZ Humac), tri izravna sporazuma u vrijednosti 18.138 KM (nabava opreme za strukture Civilne zaštite 5.950 KM; nabava autoguma 5.292 KM; nabava opreme za Službu zaštite od požara 6.896 KM), te tri okvirna sporazuma u vrijednosti 3.330.407 KM (Sanacija i asfaltiranje lokalnih cesta i gradskih ulica 2.835.000 KM; Interventni radovi na području Grada 450.362 KM; Najam opreme za sustav centralnog ispisa, kopiranje i skeniranje 45.045 KM), od kojih je ugovor za izvođenje interventnih radova na području Grada zaključen 2021. godine. U svim revidiranim postupcima primijenjen je kriterij najniže cijene, a predviđena je i provedena e-aukcija.

Za Uređenje dijela ulice Petra Barbarića, procijenjene vrijednosti 760.500 KM, od 17 potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, ponude su dostavila tri ponuđača, od kojih je jedna odbačena kao formalno nezadovoljavajuća. S obzirom da na održanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja ugovor je dodijeljen konzorciju „CO Martinović“ d.o.o. Čitluk i „Manjo“ d.o.o. Sarajevo koji su ponudili inicijalno najnižu cijenu od 767.883 KM. Zaključenim ugovorom od 10. 6. 2022. godine definiran je rok izvođenja radova od šest mjeseci od dana uvođenja u posao, penali od 0,1% po danu kašnjenja do maksimalnih 10%, garantni rok na izvedene radove od dvije godine i bezuvjetna bankarsko jamstvo na 5% ugovorene vrijednosti za osiguranje kvaliteta izvedenih radova. Prema dnevniku građevinskih radova dobavljač je započeo s radovima 22. 7. 2022. godine, a okončanu situaciju ispostavio 28. 2. 2023. godine.

---

¹⁷ Iskazana vrijednost nabava je sa iskazanim PDV-om

Za Adaptaciju i rekonstrukciju Gradske galerije, procijenjene vrijednosti 372.060 KM, od 14 potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju ponude su dostavila dva ponuđača, a pošto na održanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja ugovor je dodijeljen ponuđaču „T&D Company“ d.o.o. Ljubuški koji je ponudio inicijalno najnižu cijenu od 371.613 KM. U zaključenom ugovoru od 7. 2. 2022. godine definiran je rok završetka radova od šest mjeseci od dana uvođenja u posao, penali 0,1% po danu kašnjenja do maksimalnih 10%, garantni rok na izvedene radove od dvije godine i bezuvjetna bankarsko jamstvo na 8% ugovorene vrijednosti za osiguranje kvaliteta izvedenih radova. **Izabrani dobavljač je, pozivajući se na probleme na tržištu u svezi nabave profila fasadnih otvora, 10. 8. 2022. godine uputio zahtjev za produženje roka za 150 dana, a što je gradonačelnik svojim aktom od 12. 8. 2022. godine i odobrio, kojim je krajnji rok za dovršetak radova definiran 3. 2. 2023. godine. Dobavljač je okončanu situaciju ispostavio 31. 1. 2023. godine.**

Za Uređenje Parka Babovac, procijenjene vrijednosti 286.650 KM, od 21 potencijalnog ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju ponude su dostavila tri, a pošto na održanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja ugovor je dodijeljen ponuđaču „Putovi“ d.o.o. Grude koji je ponudio najnižu inicijalnu cijenu 286.627 KM. Zaključenim ugovorom od 12. 5. 2022. godine definiran je rok izvođenja radova od 100 dana od dana uvođenja u posao, penali od 0,1% po danu kašnjenja do maksimalnih 10%, garantni rok na izvedene radove od dvije godine i bezuvjetna bankarsko jamstvo na 8% ugovorene vrijednosti za osiguranje kvaliteta izvedenih radova. **Izabrani dobavljač je, pozivajući se na nepovoljne vremensko-meteorološke uvjete i otežane uvjete nabave materijala, zatražio produženje roka za završetak radova, što je gradonačelnik svojim aktom od 12. 8. 2023. godine i odobrio, a kojim je krajnji rok za dovršetak radova utvrđen 31. 3. 2023. godine. Do okončanja revizije dobavljač je ispostavio fakture u iznosu od 122.595 KM.**

Za nabavu lož ulja, procijenjene vrijednosti 218.790 KM, od osam potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju ponude su dostavila četiri ponuđača. Nakon održane e-aukcije, na kojoj je cijena spuštena 25 puta ugovor je dodijeljen ponuđaču „Almy“ d.o.o. Zenica u vrijednosti 234.417 KM. Okvirnim sporazumom na godinu dana, zaključenim 2. 9. 2022. godine definirana je jedinična cijena od 2,9 KM/l, a koja se može mijenjati u slučaju da je došlo do promjene cijena +/-5% prema podacima Agencije za statistiku.

Za utopljanje SŠ Ruđer Bošković, procijenjene vrijednosti 150.345 KM, od 21 potencijalnog ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju ponude je dostavilo sedam ponuditelja, od kojih su četiri odbačene kao formalno nezadovoljavajuće. Nakon održane e-aukcije, na kojoj je cijena spuštena jednom ugovor je dodijeljen ponuđaču „Demag“ d.o.o. Ljubuški u iznosu 150.111 KM. Zaključenim ugovorom od 14. 2. 2022. godine definiran je rok izvođenja radova od 60 dana od dana uvođenja u posao, penali od 0,1% po danu kašnjenja do maksimalnih 10%, garantni rok na izvedene radove od dvije godine i bezuvjetna bankarsko jamstvo na 8% ugovorene vrijednosti za osiguranje kvaliteta izvedenih radova. **Izabrani dobavljač je, pozivajući se na otežane uvjete na tržištu, zatražio produženje roka za završetak radova, što je gradonačelnik svojim aktom od 12. 8. 2023. godine i odobrio, a kojim je krajnji rok za dovršetak radova utvrđen 23. 8. 2022. godine. Dobavljač je okončanu situaciju ispostavio 22. 8. 2022. godine.**

Revizijom procedura odabira najpovoljnijeg ponuđača nisu utvrđene značajne nepravilnosti. Međutim, ističemo da je članom 72. stav 5 Zakona o javnim nabavama utvrđeno da se prilikom dodjele ugovora o nabavi, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi kao i uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu se mijenjati. Produžavanjem rokova izvođenja radova izmijenjeni su uvjeti iz tenderske dokumentacije i zaključenih ugovora ukupne vrijednosti 808.351 KM u ovom dijelu.

Također, uvidom u ispostavljene fakture izabranih dobavljača za Uređenje Parka Babovac, u kojem su od ukupno ugovorenih 286.650 KM do ugovorom definiranog roka realizirano samo 122.595 KM ili 42,77% i Sanaciju pristupnih cesta u MZ Vašarovići i sanaciju vodonatapnih kanala u MZ Vitina i Veljaci, u kojem su od ukupno ugovorenih 106.182 KM do ugovorom definiranog roka realizirano 38.648 KM ili 36,40%, je utvrđeno da nisu poštovani rokovi izvođenja radova. U zaključenim ugovorima je definirana penalizacija od 0,1% po danu kašnjenja do maksimalnih 10%. Obračun penala uslijed kašnjenja nije izvršen s obzirom da nisu ispostavljene okončane situacije.

Davanjem suglasnosti na produženje rokova za izvođenje radova izmijenjeni su uvjeti iz tenderske dokumentacije temeljem kojih su dobavljači s kojima su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 808.351 KM izabrani kao najpovoljniji. Navedenim se potencijalno ugrožavaju opći principi javnih nabava – transparentnost, jednak tretman, nediskriminacija, te osiguranje pravične i aktivne konkurencije s ciljem efikasnog trošenja javnih sredstava, a što je definirano člankom 3. Zakona o javnim nabavama.

Preporuka:

- *osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova izvođenja radova i obračuna penala uslijed prekoračenja tih rokova.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema dostavljenim pregledima Gradskog pravobraniteljstva o sudskim postupcima u tijeku, utvrdili smo da se protiv Grada vodi postupak u vrijednosti tužbenog zahtjeva u iznosu od 374.916 KM, a Grad je pokrenuo postupke u vrijednosti od 28.814 KM.

Postupak protiv Grada se odnosi na tužbu Ministarstva financija i Riznice BiH radi povrata dospjelog dijela robnog kredita Madepsa S.L. Madrid (Izgradnja i opremanje stanice otpadnih voda) po ugovoru iz 2006. godine. Gradsko pravobraniteljstvo osporava utemeljenost ove tužbe s obzirom na to da roba definirana ovim kreditom nije ispostavljena krajnjim korisnicima.

Sudski sporovi koje je pokrenuo Grad se najvećim dijelom (27.514 KM) odnose na naplatu naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište.

Potencijalne obveze i potraživanja po osnovu tužbenih zahtjeva pokrenutih protiv i od strane Grada nisu iskazani u vanbilančnoj evidenciji, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Preporuka:

- *potencijalna potraživanja i obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu Grad je 7. 7. 2023. godine dostavio komentar.

Obrazloženja su dana za: davanje suglasnosti na produženje rokova za izvođenje radova, priznate a neutrošene namjenske transfere i donacije, isplatu jubilarnih nagrada, iznos utvrđene osnovice za obračun plaće i kratkoročna potraživanja.

U izvješće je inkorporirano obrazloženje da se isplata jubilarnih naknada vrši jer su one predviđene Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj. Također, prihvatili smo komentar koji se odnosi na osnovicu za obračun plaće, koja je za razdoblje lipanj – prosinac bila samo za 3 KM veća od osnovice utvrđene na federalnoj razini.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- U svezi davanja suglasnosti na produženje rokova za izvođenje radova navedeno da je u svim zaključenim ugovorima takva mogućnost predviđena, a primjenjuje se kao posljedica postojanja „više sile“. Naglašeno je da su poremećaji na tržištu uzrokovani Covidom posljedično uzrokovale nestašice različitih sirovina i materijala i da je u vrijeme trajanja ugovora bilo i vremenskih neprilika, te su samim tim bili stvoreni uvjeti za primjenu instituta „više sile“. Komentar nismo prihvatili budući da nije dostavljen dokaz da je prekoračenje ugovorenog roka posljedica spomenutih poremećaja na tržištu.
- Komentar da se iznos od 148.145 KM namjenskih transfera koji su priznati iako nisu utrošeni umanjuje za 65.000 KM jer su u ovom iznosu sredstva uplaćena u 2023. godini nismo mogli prihvatiti, jer nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da su rashodi i obveze u ovom iznosu nastali i da su knjigovodstveno evidentirani tijekom revidirane godine.
- Komentar da je nemoguće provoditi usuglašavanje potraživanja po osnovu komunalne naknade sa fizičkim licima nismo prihvatili, s obzirom na to da je obaveza usuglašavanja potraživanja putem konfirmacije – izvoda otvorenih stavki utvrđena Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Također, nalaz i preporuka se odnose i na druga potraživanja (zakup poljoprivrednog zemljišta, zauzimanje javnih površina), zbog čega komentar nismo prihvatili.

U komentaru je navedeno da su potraživanja po osnovu komunalne naknade knjigovodstveno evidentirana u 2023. godini, kao i da će se u budućem razdoblju pridržavati svih danih preporuka u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg trošenja javnih sredstava.

Reviziju Grada Ljubuškog obavio je revizorski tim u sastavu: Danko Buhač – voditelj tima, i Melita Kurbašić – članica tima.

Voditelj tima

Danko Buhač, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija županija,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRIVICI

- 1. KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4272111190008

šifra po kvalifikacijskoj
djelatnosti 75114

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo Financija ŽZH

Operativni broj: .

Organizacijski broj: .

Potrošačka jedinica-glava: Proračun Grada Ljubuškog

Fukcionalni kod: .

Sjedište potrošačke jedinice: Ljubuški

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidirani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2022 do 31.12.2022

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Postotak 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+35)	200	16.177.500	16.387.431	12.891.431	209.931	101,3%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	7.765.500	7.713.735	6.700.005	51.765	99,3%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	5.000	5.363	77	363	107,3%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	5.000	5.363	77	363	107,3%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,0%

6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,0%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,0%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,0%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9=10)	208	2.000	2.528	28	528	126,4%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	2.000	2.528	28	528	126,4%
11	714000	Porez na imovinu (11=12)	210	635.000	605.521	595.616	29.479	95,4%
12	714100	Porez na imovinu	211	635.000	605.521	595.616	29.479	95,4%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	40	3	40	0,0%
14	716000	Porezi na dohodak	213	2.733.500	2.701.992	2.264.400	31.508	98,8%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	4.370.000	4.379.027	3.778.994	9.027	100,2%
16	719000	Ostali porezi	215	20.000	19.264	60.887	736	96,3%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	3.551.000	3.665.624	3.140.103	114.624	103,2%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	845.000	847.173	623.378	2.173	100,3%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	845.000	847.155	623.365	2.155	100,3%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	0	18	13	18	0,0%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	2.699.000	2.811.708	2.505.715	112.708	104,2%
27	722100	Administrativne takse	226	155.000	139.035	168.031	15.965	89,7%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	750.000	714.376	560.924	35.624	95,3%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	1.260.000	1.427.042	1.239.326	167.042	113,3%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	466.000	470.623	475.865	4.623	101,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	40.000	32.908	40.656	7.092	82,3%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	28.000	27.724	20.913	276	99,0%
34	723000	Novčane kazne	233	7.000	6.691	11.010	309	95,6%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	52	0	52	0,0%

36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	4.861.000	5.008.072	3.051.323	147.072	103,0%
37	731100	Primljeni tekući transferi od Inozemnih Vlada i međunarodnih organizacija	236	917.000	933.449	223.261	16.449	101,8%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	3.906.500	4.038.140	2.771.262	131.640	103,4%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od Inozemnih Vlada	238	0	0	0	0	0,0%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0		
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,0%
42	733100	Donacije	241	37.500	36.483	56.800	-1.017	97,3%
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	16.150.000	16.818.299	14.032.289	768.299	104,1%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	3.247.500	3.217.844	3.001.947	-29.656	99,1%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.789.500	2.759.943	2.561.084	-29.557	98,9%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	458.000	457.901	440.863	-99	100,0%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	293.000	287.189	267.091	-5.811	98,0%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	4.440.500	5.526.048	3.059.035	1.085.548	124,4%
49	613100	Putni troškovi	248	22.500	17.454	12.868	-5.046	77,6%
50	613200	Izdaci za energiju	249	273.000	491.262	433.618	218.262	179,9%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	852.000	943.141	741.595	91.141	110,7%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	87.500	237.402	155.364	149.902	271,3%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	76.000	67.169	47.792	-8.831	88,4%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	6.000	7.500	6.331	1.500	125,0%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	2.537.500	3.098.496	1.118.136	560.996	122,1%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	17.500	19.293	11.958	1.793	110,2%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	568.500	644.331	531.373	75.831	113,3%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	6.470.000	6.495.146	6.551.757	25.146	100,4%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	590.000	564.944	481.770	-25.056	95,8%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	3.090.000	3.160.369	2.743.433	70.369	102,3%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	970.000	1.035.960	1.518.235	65.960	106,8%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	1.554.000	1.513.271	1.428.679	-40.729	97,4%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	250.000	205.995	362.998	-44.005	82,4%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700	Tekući transferi u Inozemstvo	264	0	0	0	0	0,0%

66	614800	Drugi tekući rashodi	265	16.000	14.607	16.642	-1.393	91,3%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	1.582.000	1.275.194	1.128.548	-306.806	80,6%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,0%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	587.000	433.807	597.527	-153.193	73,9%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	995.000	841.387	531.021	-153.613	84,6%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	0	0	0	0	0,0%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	17.000	16.878	23.911	-122	99,3%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,0%
77	616200	Izdaci za inozemne kamate	276	0	0	0	0	0,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	17.000	16.878	23.911	-122	99,3%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,0%
80	600001	Tekuća budžetska rezerva	279	100.000				
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	27.500	-430.868	-1.140.858	-458.368	-1566,8%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	1.270.000	1.431.709	1.079.023	161.709	112,7%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	1.270.000	1.431.709	1.079.023	161.709	112,7%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	516.500	532.253	153.163	15.753	103,0%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	0	0	53.273	0	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	106.500	119.893	70.418	13.393	112,6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	10.000	13.794	29.472	3.794	137,9%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	400.000	398.566	0	-1.434	99,6%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	-753.500	-899.456	-925.860	-145.956	119,4%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	781.000	468.588	-214.998	-312.412	60,0%
96		TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	295				0	0,0%

97		PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,0%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u Inozemstvo	303	0	0	0	0	0,0%
105	822000	IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,0%
112	822700	Pozajmljivanje u Inozemstvo	311	0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	0,0%
114		TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	0,0%
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	500.000	0	0,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	500.000	0	0,0%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%
118	814200	Primici od Inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	500.000	0	0,0%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,0%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%

122	815200	Primici od Inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	446.000	445.238	514.174	-762	99,8%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,0%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,0%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	446.000	445.238	514.174	-762	99,8%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,0%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-446.000	-445.238	-14.174	762	99,8%
132		UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	335.000	23.350	-229.172	-311.650	7,0%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	17.347.500	17.795.791	14.699.628	448.291	102,6%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	5.611.500	5.633.649	5.122.468	22.149	100,4%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finacijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	313.500	282.634	201.899	-30.866	90,2%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	liR Opće javne usluge	338	4.455.000	4.505.627	4.085.250	50.627	101,1%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	11.382	0	0,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	463.000	462.116	538.085	-884	99,8%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	380.000	383.272	285.852	3.272	100,9%
143	02	Obrana(143+.....+147)	342	0	0	0	0	0,0%
144	021	Vojna obrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna obrana	344	0	0	0	0	0,0%
146	023	Inozemna vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	liR obrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	obrana n. k.	347	0	0	0	0	0,0%
149	03	Javni red i sigurnos t(150+.....+155)	348	110.000	130.961	154.713	20.961	119,1%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,0%
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	110.000	130.961	154.713	20.961	119,1%

152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,0%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	2.670.000	3.146.633	1.591.991	476.633	117,9%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	200.000	183.924	534.085	-16.076	92,0%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	2.470.000	2.962.709	1.057.906	492.709	119,9%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,0%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	750.000	803.635	615.228	53.635	107,2%
167	051	Upravljanje otpadom	366	750.000	803.635	615.228	53.635	107,2%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	1.910.000	1.629.034	1.239.742	-280.966	85,3%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	795.000	468.076	360.594	-326.924	58,9%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	910.000	909.312	713.647	-688	99,9%
177	064	Ulična rasvjeta	376	205.000	251.646	165.501	46.646	122,8%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,0%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	20.000	20.000	5.000	0	100,0%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,0%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,0%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,0%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	20.000	20.000	5.000	0	100,0%

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	2.324.000	2.305.813	2.502.143	-18.187	99,2%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	686.000	674.822	685.436	-11.178	98,4%
189	082	Usluge kulture	388	916.000	886.767	1.217.861	-29.233	96,8%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	172.000	162.000	158.000	-10.000	94,2%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	550.000	582.224	440.846	32.224	105,9%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	2.197.000	2.255.417	1.932.204	58.417	102,7%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	1.745.000	1.976.302	1.538.204	231.302	113,3%
196	092	Srednje obrazovanje	395	192.000	32.615	120.000	-159.385	17,0%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	260.000	246.500	274.000	-13.500	94,8%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,0%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	1.755.000	1.870.649	1.536.139	115.649	106,6%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	110.000	91.000	100.500	-19.000	82,7%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,0%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	1.645.000	1.779.649	1.435.639	134.649	108,2%

U _____ CERTIFICIRAN IZVJEŠĆE O REVIZIJI _____

JADRANKA ALILOVIĆ

Dana _____ Broj: _____

J. Alilović

Rukovoditelj
M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija ŽZH
Nadležno ministarstvo

GRAD LJUBUŠKI
Potrošačka jedinica - glava

Ljubuški
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

427211190008

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	2.009.916	1.937.636	103,73
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	1.121.518	1.105.757	101,43
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	648.280	591.761	109,55
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	240.118	240.118	100,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	80.423.644	81.577.054	98,59
12	011000	Stalna sredstva	011	86.786.180	87.676.541	98,98
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	6.362.536	6.099.487	104,31
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	80.423.644	81.577.054	98,59
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	82.433.560	83.514.690	98,71

* 1 0 8 4 4 3 5 6 3 1 4 0 7 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1084435631407

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	3.159.537	3.110.608	101,57
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.908.294	1.511.773	126,23
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	297.719	262.957	113,22
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	81.770	112.850	72,46
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	871.754	1.223.028	71,28
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	370.636	815.873	45,43
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	370.636	815.873	45,43
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	78.903.387	79.588.209	99,14
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	79.661.863	80.370.035	99,12
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	758.476	781.826	97,01
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	82.433.560	83.514.690	98,71

Ljubuški, 23.02.2023.
Mjesto i datum

ALILOVIĆ (ANDRIJA) JADRANKA
Certifikovani računovođa

Vedran Markotić
Rukovodilac

3620/5
Broj dozvole

M.P.

039/835-532
Kontakt

Kontrolni broj: 1084435631407

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija ŽZH
Nadležno ministarstvo

GRAD LJUBUŠKI
Potrošačka jedinica - glava

Ljubuški
Sjedište potrošačke jedinice

4272111190008 *
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0
Funkcionalni kod
0

Fond

Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

*156728645371

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	16.387.433
2	710000	Prihodi od poreza	451	7.713.736
3	720000	Neporezni prihodi	452	3.665.573
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	5.008.072
5	740000	Kapitalni transferi	454	0
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	52
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	1.431.709
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	1.431.709
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	17.819.142
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	16.840.440
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	3.183.470
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	287.528
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	5.130.558
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	6.872.531
20	615000	Kapitalni transferi	468	1.349.475
21	616000	Izdaci za kamate	469	16.878
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	532.252
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	532.252
24		Finansiranje (25+26)	472	430.690
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	430.690
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	17.803.382
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	15.760
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	1.105.758
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	1.121.518

Ljubuški, 23.02.2023.
Mjesto i datum

ALILOVIĆ (ANDRIJA) JADRANKA
Certifikovani računovođa

Vedran Markotić
Rukovodilac

3620/5
Broj licence

M.P.

039/835-532
Kontakt

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
GRAD LJUBUŠKI
GRADONAČELNIK

Datum: 28.07.2023
Broj: 02-05-1846-2/2023

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Grada Ljubuškog za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Grada Ljubuškog, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evicentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Grada Ljubuškog i koje je pokrenuo Grad Ljubuški i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Gradu Ljubuškom za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo var: sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Dostavili:

1. *Naslava,*
2. *a/o.*

